

ЖИТОМИРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ імені С.П.КОРОЛЬОВА

Кафедра суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри суспільних наук

полковник  Ю. КОРНІЙЧУК

« 28 »  2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Лідерство у професійній діяльності**

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>17 Електроніка та телекомунікації, 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону</i>
Спеціальність	<i>172 Телекомунікації та радіотехніка, 254 Забезпечення військ (сил), 255 озброєння та військова техніка</i>
Освітня програма (спеціалізація)	<i>(Усі освітні програми (спеціалізації))</i>
Категорія здобувачів вищої освіти	<i>Курсанти</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Мова навчання	<i>Українська</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Шифр за ОП	<i>1.1.05 В1</i>

Розробники програми:

Є. Староконь професор кафедри суспільних наук, кандидат психологічних наук, доцент.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена на засіданні кафедри суспільних наук

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1.

## 1. Опис навчальної дисципліни

### 1.1. Мета вивчення дисципліни

**Метою вивчення дисципліни** “Лідерство у професійній діяльності” є формування компетентностей (відповідно до ОПП):

ЗК2. Здатність працювати в команді.

### 1.2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни “Лідерство у професійній діяльності” базується на основі знань курсантів, отриманих при вивченні дисциплін: “Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України” / “Психологічний клімат і культура військової частини”, “Військова педагогіка та психологія”.

### 1.1. Обсяг дисципліни та його розподіл

Найменування показників	Значення (характеристика) показників
Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС, з них:	120/4
аудиторні, з них:	70
<i>лекційні заняття</i>	24
<i>практичні заняття</i>	34
<i>семінарські заняття</i>	-
самостійна робота, з них:	50
<i>індивідуальні завдання (курсний проект)</i>	-
контрольні заходи	
<i>модульний контроль 1-й семестр</i>	4
<i>диференційований залік 1-й семестр</i>	2
Кількість змістовних модулів	2
1-й семестр (годин)	4 (120)

## 2. Очікувані результати навчання

Дисципліна “Лідерство у професійній діяльності” повинна забезпечити такі результати навчання (відповідно до ОПП):

РН2. Організувати та управляти військово-педагогічним та соціально-психологічними процесами у військовій частині (підрозділі).

Деталізовані результати навчання (ОРН), які повинні бути досягнуті після опанування дисципліни “Лідерство у професійній діяльності”

	ДРН	Шифр РН
1.	Розуміти теоретико-методологічні основи реалізації потенціалу лідерства у військово-професійній діяльності офіцера.	РН2
	Застосовувати ненасильницькі методи психологічного впливу на	РН2

2.	підлеглих з метою спонукання їх до результативної діяльності.	
3.	Володіти навичками професійного спілкування у різноманітних ситуаціях військово-професійної діяльності.	PH2
4.	Демонструвати лідерство-служіння при розв'язанні усіх типів службових задач з урахуванням досвіду АТО-ООС на первинній офіцерській посаді	PH2
5.	Знати та застосовувати лідерські технології для формування сприятливого психологічного клімату в колективі, володіти технологіями командотворення.	PH2
6.	Вміти розпізнавати токсичне лідерство та будувати свою діяльність на основі Етосу воїна та Кодексу честі офіцера.	PH2

### **3. Структура та зміст навчальної дисципліни**

#### **Змістовий модуль 1.**

#### **Соціально-психологічна характеристика феномену лідерства**

##### **Тема 1. Розвиток лідерства у ЗСУ – вимога сьогодення**

Психологічний зміст лідерства у ЗСУ. Управління з позиції сили: "культура звинувачення". Управління на основі взаємоповаги, взаємодовіри: "культура не звинувачення". Стандарти лідерства у сухопутних військах США. Модель вимог до формування лідерства.

##### **Тема 2. Соціально-психологічний феномен лідерства**

Поняття про лідерство та лідерів. Концепції лідерства. Трансформація лідерства у ЗСУ. Типи лідерів і лідерства.

##### **Тема 3. Особиста ефективність лідера**

Стилі лідерства. Характеристика демократичного та авторитарного лідерства. Переваги стилів лідерства. Ситуативне лідерство. Особистісні обмеження в лідерстві. Принципи лідерства. Навички лідера. Саморозвиток особистості лідера.

##### **Тема 4. Особистісні характеристики та феномен авторитету командира-лідера.**

Професійно важливі якості командира-лідера. Відмінність між лідерством та керівництвом. Риси конкурентоспроможної особистості. Поняття про авторитет. Формальний та заслужений авторитет. Способи формування авторитету. Негативні форми авторитету офіцера. Негативний авторитет солдата.

##### **Тема 5. Військовий етикет і основи військової дипломатії**

Складники службового етикет офіцера. Дипломатія та дипломати. Завдання дипломатів. Дипломатичний статус. Військовий аташе. Особливості дипломатичної бесіди.

##### **Тема 6. Соціально-психологічний феномен команди.**

Важливість командного підходу в управлінні підрозділом. Ознаки відмінностей команди від групи. Рольова структура команди. Конкуренція в контексті лідерства. Конкурентоздатна команда. Міжособистісні стосунки в групі. Соціометричне дослідження структури міжособистісних відносин в групі.

## **Змістовий модуль 2.**

### **Психологія лідерської поведінки і діяльності офіцера.**

#### **Тема 7. Професійне спілкування офіцера.**

Роль ефективного спілкування в реалізації лідерства та виконанні службових завдань. Характеристика комунікативної, інтерактивної, перцептивної складової професійного спілкування. Види спілкування. Комунікативні прийоми надання спілкуванню позитивної емоційності. Прийоми активного слухання.

#### **Тема 8. Психолого-педагогічні умови реалізації командиром своїх дисциплінарних прав.**

Заохочення як прилюдне визнання заслуг підлеглого. Використання заохочень для мотивації підлеглих. Психолого-педагогічні умови застосування заохочень. Примушування до дисциплінованої поведінки. Психолого-педагогічні рекомендації командирю щодо використання стягнень.

#### **Тема 9. Конфлікт як соціально-психологічний феномен.**

Поняття конфлікту. Класифікація конфліктів. Структурні елементи конфлікту. Динаміка розвитку конфлікту. Позитивні та негативні функції конфліктів. Маніпулятивна та актуалізаторська поведінка в конфлікті. Технології виходу із конфлікту. Рекомендації щодо виходу з конфлікту.

#### **Тема 10. Психологія процесів управління**

Спосіб управління. Поточне і цільове управління. Психологія розподілу часу. Підготовка та проведення нарад. Мотивування підлеглих до діяльності. Змістовні теорії мотивації та їх застосування. Процесуальні теорії мотивації в службовій діяльності офіцера-лідера. Призначення та організація контролю. Поведінка, що орієнтована на контроль. Характеристики ефективного контролю. Рекомендації офіцерам щодо встановлення ефективного контролю.

#### **Тема 11. Психолого-педагогічні аспекти добору, навчання та виховання сержантського складу**

Особливості добору військовослужбовців на сержантські посади. Врахування темпераменту кандидата на посаду. Найбільш актуальні особистісні риси сержанта. Організація навчання та виховання сержантів. Організація офіцером роботи сержанта. Особливості співробітництва офіцера і сержанта. Психологічні чинники пасивності сержантів. Причини через які офіцери не планують і не розподіляють завдання серед сержантів. Неформальний аналіз проведених дій.

#### **Тема 12. Етика лідерства**

Етос воїна. Кодекс честі офіцера-лідера. Поняття про токсичне лідерство. Основні характеристики токсичних лідерів. Види токсичних лідерів. Як працювати поряд з токсичним лідером. Лідерство як служіння.

#### 4. Види, теми навчальних занять та навчальні питання, завдання для самостійної роботи

№№ з/п	Види навчальних занять та їх номери, контрольні заходи	Кількість годин	З них		Номери тем і занять, їх найменування, навчальні питання	Інформаційно-методичне забезпечення занять
			Аудиторні заняття	Самостійна робота		
		<b>51</b>	<b>30</b>	<b>21</b>	<b>Змістовий модуль 1. Соціально-психологічна характеристика феномену лідерства</b>	
		<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>Тема 1. Розвиток лідерства у ЗСУ – вимога сьогодення.</b>	
<b>1</b>	<b>Лекція 1</b>	3	2	1	Заняття 1. Розвиток лідерства у ЗСУ – вимога сьогодення. 1. Розвиток лідерства – вимога сьогодення. 2. Лідер та лідерство у сухопутних військах збройних сил США.	4,5
		<b>6</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>Тема 2. Соціально-психологічний феномен лідерства.</b>	
<b>2</b>	<b>Лекція 2</b>	3	2	1	Заняття 1. Соціально-психологічний феномен лідерства. 1. Поняття про лідерів та лідерство. 2. Види лідерів	4,5,7
<b>3</b>	<b>Практичне заняття № 1</b>	3	2	1	Тема 2. Соціально-психологічний феномен лідера. Заняття 2. Дослідження рівня суб'єктивного контролю у військовослужбовців. 1. Аналіз лідерської поведінки офіцерів з метою виявлення труднощів та перепон в діяльності. 2. Рівень суб'єктивного контролю як базовий елемент лідерства.	4,5,7
		<b>6</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>Тема 3. Особиста ефективність лідера</b>	

4	Лекція 3	3	2	1	Заняття 1. Особиста ефективність лідера. 1. Стилi лiдерської поведiнки офiцера. 2. Принципи i навички лiдерської поведiнки.	1, 4, 8
5	Практичне заняття № 2	3	2	1	Заняття 2. Чинники особистої ефективності лідера. 1. Реалізація на практиці авторитарного та демократичного стилів управління. 2. Дослідження орієнтації керівника при прийнятті рішень.	1, 4, 8
		8	6	2	<b>Тема 4. Особистісні характеристики та феномен авторитету командира-лідера.</b>	
6	Лекція 4	3	2	1	Заняття 1. Особистісні характеристики та феномен авторитету командира-лідера. 1. Професійно важливі якості командира лідера. 2. Авторитет і лідерство військовослужбовця.	1, 4, 8
7	Практичне заняття № 3	5	4	1	Заняття 2. Особистісні характеристики та феномен авторитету командира-лідера. 1. Самооцінка лідерських якостей. 2. Шляхи завоювання офіцером-лідером авторитету у старших начальників. 3. Шляхи завоювання офіцером-лідером авторитету у підлеглих.	1, 4, 8
		6	4	2	<b>Тема 5. Військовий етикет і основи військової дипломатії</b>	
8	Лекція 5	3	2	1	Заняття 1. Військовий етикет і основи військової дипломатії 1. Службовий етикет офіцера. 2. Дипломатія та дипломати. 3. Дипломатичні бесіди	4
9	Практичне заняття № 4	3	2	1	Заняття 2. Практика у проведенні дипломатичних бесід 1. Дипломатичні бесіди та їх особливості. 2. Практика переговорного процесу	1, 4, 8
		12	8	4	<b>Тема 6. Соціально-психологічний феномен команди.</b>	

10	Лекція 6	3	2	1	Заняття 1. Соціально-психологічний феномен команди. 1. Соціально-психологічний феномен команди. 2. Лідерство в підрозділі.	6, 7
11	Практичне заняття № 5	3	2	1	Заняття 2. Соціально-психологічних феномен лідерства в команді. 1. Підрозділ як команда. 2. Стосунки між лідером і його командою.	1,6,7
12	Практичне заняття № 6	3	2	1	Заняття 3. Міжособистісні стосунки в групі 1. Механізми формування міжособистісних стосунків в групі. 2. Соціометрична методика дослідження структури міжособистісних стосунків в групі	1, 7, 8
13	Практичне заняття № 7	3	2	1	Заняття 4. Саморефлексія здатності до лідерства в команді. 1. Саморефлексія своїх соціально-психологічних якостей. 2. Самооцінка лідерства в групі.	1, 7, 8
		7		7	<i>Завдання для самостійної роботи</i>	
					Розвиток лідерства у ЗСУ – вимога сьогодення Соціально-психологічний феномен лідерства Особиста ефективність лідера Особистісні характеристики та феномен авторитету командира-лідера Військовий етикет і основи військової дипломатії Соціально-психологічний феномен команди Узагальнення матеріалу за темами 1 - 6. Підготовка до ПМР1	
14	Підсумкова модульна робота 1	2	2		Заняття 5. Підсумкова модульна робота за темами 1, 2, 3, 4, 5, 6	Контрольні питання
		<b>79</b>	<b>40</b>	<b>29</b>	<b>Змістовий модуль 2. Психологія лідерської поведінки і діяльності офіцера.</b>	
		<b>12</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>Тема 7. Професійне спілкування офіцера.</b>	
15	Лекція 7	3	2	1	Заняття 1. Професійне спілкування офіцера. 1. Характеристика складових професійного спілкування офіцера.	1, 2



					2. Види та засоби спілкування.	
16	Практичне заняття № 8	3	2	1	Заняття 2. Загальні принципи організації взаємодії в ланці «командир – підлеглий» 1. Загальні принципи організації взаємодії в ланці «командир – підлеглий». 2. Взаємодія офіцера з військовослужбовцями, що позитивно ставляться до військової служби	1, 2
17	Практичне заняття № 9	3	2	1	Заняття 3. Загальні принципи організації взаємодії в ланці «командир – підлеглий» 1. Взаємодія офіцера з підлеглими, що мають негативний життєвий досвід та порушують військову дисципліну. 2. Тренінг проведення бесіди з порушником військової дисципліни	1, 2
18	Практичне заняття № 10	3	2	1	Заняття 4. Види та техніка слухання. 1. Види та техніка слухання. 2. Тренінг умінь активного слухання своїх підлеглих.	1, 2
		9	6	3	<b>Тема 8. Психолого-педагогічні умови реалізації командиром своїх дисциплінарних прав</b>	
19	Лекція 8	3	2	1	Заняття 1. Психолого-педагогічні умови реалізації командиром своїх дисциплінарних прав. 1. Психолого-педагогічні умови реалізації права командира заохочувати підлеглих. 2. Психолого-педагогічні умови застосування стягнень.	1
20	Практичне заняття № 11	3	2	1	Заняття 2. Аналіз використання командирами заохочень. 1. Аналіз використання командирами заохочень. 2. Тренінг умінь оголошення заохочень особовому складу.	1
21	Практичне заняття № 12	3	2	1	Заняття 3. Аналіз використання командирами стягнень. 1. Аналіз використання командирами стягнень. 2. Тренінг умінь оголошення командирами стягнень.	1
		7	4	3	<b>Тема 9. Конфлікт як соціально-психологічний феномен.</b>	

22	Лекція 9	3	2	1	Заняття 1. Конфлікт як соціально-психологічний феномен. 1. Конфлікт: елементи, типи, динаміка конфлікту. 2. Маніпулятивна та актуалізаторська моделі спілкування. 3. Технології виходу із конфлікту.	4, 5, 6
23	Практичне заняття № 13	3	2	1	Заняття 2. Технології безконфліктної поведінки. 1. Дослідження типу поведінки особистості в конфліктній ситуації. 2. Формування навичок безконфліктного спілкування.	4, 5, 6
		<b>13</b>	<b>10</b>	<b>3</b>	<b>Тема 10. Психологія процесів управління.</b>	
24	Лекція 10	3	2	1	Заняття 1. Психологія процесів управління. 1. Характеристика способів управління. 2. Психологія проведення ділових нарад. 3. Мотивування підлеглих до діяльності. 4. Контроль як засіб досягнення мети.	1,6, 8
25	Практичне заняття № 14	5	4	1	Заняття 2. Планування роботи з особовим складом в підрозділі: зміст та методика. 1. Основи теорії планування діяльності командиром взводу. 2. Складання плану виконання обов'язків командиром взводу.	1,6, 8
26	Практичне заняття № 15	5	4	1	Заняття 3. Діяльність лідера щодо мотивації та організації контролю в підрозділі. 1. Основи теорії мотивації та її застосування командиром. 2. Контроль як засіб досягнення мети.	1, 2
		<b>6</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>Тема 11. Робота командира щодо підготовки і виховання сержантського складу.</b>	
27	Лекція 11	3	2	1	Заняття 1. Робота командира щодо підготовки і виховання сержантського складу. 1. Діяльність офіцерського складу щодо добору, навчання та виховання молодших командирів. 2. Особливості взаємодії у ланці "офіцер – сержант", "офіцер – військовослужбовець за контрактом"	1, Конспект лекції
28	Практичне	3	2	1	Заняття 2. Методика неформального аналізу проведених дій	Наказ Нача-

	<b>заняття № 16</b>				1. Сутність неформального аналізу проведених дій. 2. Тренінг у проведенні неформального аналізу проведених дій.	льника Генерального штабу Збройних Сил України від 04.01.2017 № 4
		<b>8</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>Тема 12. Етика лідерства.</b>	
<b>29</b>	<b>Лекція 12</b>	3	2	1	Заняття 1. Етика лідерства 1. Етичні основи діяльності офіцера-лідера.. 2. Токсичне лідерство	1
<b>30</b>	<b>Практичне заняття № 17</b>	3	2	1	Заняття 1. Прийняття етичних рішень лідером 1. Етичні рішення 2. Тренінг в прийнятті етичних рішень	
		13		13	<i>Завдання для самопідготовки</i> Професійне спілкування офіцера Психолого-педагогічні умови реалізації командиром своїх дисциплінарних прав Конфлікт як соціально-психологічний феномен Психологія процесів управління Робота командира щодо підготовки і виховання сержантського складу Етика лідерства Узагальнення матеріалу за темами 7 - 12. Підготовка до ПМР2, заліку.	
<b>31</b>	<b>Підсумкова модульна Робота 2</b>	2	2		Заняття 2. Підсумкова модульна робота за темами 7, 8, 9, 10, 11, 12	
<b>32</b>	<b>Залік</b>	2	2			

	<b>Всього</b>	<b>120</b>	<b>70</b>	<b>50</b>		
--	---------------	------------	-----------	-----------	--	--

## 5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з дисципліни навчальним планом не передбачені.

## 6. Методи здійснення контролю

Методи контролю – це способи, за допомогою яких визначається результативність освітньої діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

Основні методи контролю: планомірне цілеспрямоване й систематичне спостереження науково-педагогічного працівника за пізнавальною діяльністю здобувача вищої освіти; усне опитування (індивідуальне та фронтальне); письмовий контроль; практичний (лабораторний) контроль; машинний контроль; самоконтроль.

Письмовий контроль – переважно фронтальні контрольні роботи та лекції, тести у відкритій та закритій формах, здійснюється з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти.

Практичний контроль здійснюється з метою перевірки сформованості тих чи інших умінь та навичок.

Машинний контроль передбачає використання ПЕОМ, тренажерів та імітаторів, може використовуватися для перевірки рівня знань, умінь та навичок.

В ході вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, семестровий та підсумковий контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки курсантів із навчальних дисциплін, які передують вивченню цієї навчальної дисципліни.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічним працівником, який проводить навчальне заняття, з метою перевірки готовності курсантів до заняття, забезпечення зворотного зв'язку та управління їх навчальною мотивацією. Поточний контроль здійснюється на всіх видах аудиторних занять в формі усного та письмового опитування, перевірки результатів виконання завдань на практичних заняттях, тестування та виконання курсантами письмової підсумкової модульної роботи.

Самоконтроль призначений для самостійної перевірки курсантами ступеня засвоєння навчального матеріалу з конкретної теми або заняття навчальної дисципліни. Результати поточного контролю та самоконтролю використовуються курсантами для планування самостійної роботи.

Семестровий контроль проводиться по закінченні семестру з метою перевірки ступеня засвоєння навчального матеріалу, який вивчався протягом семестру відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться по закінченні курсу вивчення

навчальної дисципліни з метою перевірки ступеня засвоєння навчального матеріалу та набуття освітніх та професійних компетентностей курсантами відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Форма проведення семестрового та підсумкового контролю – усна, з виконанням практичних завдань.

## 7. Критерії та засоби оцінювання

### 7.1. Критерії оцінювання

Оцінка компетентності			Критерій оцінювання компетентності
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За стобальною шкалою	
5 Відмінно	A	90-100	Курсант має <i>системні знання</i> , глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, має високий рівень умінь та навичок, впевнено володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує творчий тип мислення.
4+ Дуже добре	B	80-89	Курсант має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Достатньо впевнено володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань, має достатньо високий рівень умінь та навичок. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямках впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на керівні документи та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
4 Добре	C	65-79	Курсант має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань, має добрий рівень умінь та навичок. Може охарактеризувати склад (зміст) явища

Оцінка компетентності			Критерій оцінювання компетентності
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За стобальною шкалою	
			(або внутрішню побудову явища) та його елементів. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на керівні документи та наведенням прикладів. Поставлені практичні завдання виконує правильно, проте не достатньо глибоко розуміє сутність процесів і явищ.
3+ Задовільно	D	55-64	Курсант має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. <i>Здатен вирішувати практичні завдання</i> , проте не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
3 Достатньо	E	50-54	Курсант має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. <i>Здатен вирішувати практичні завдання</i> , проте лише поверхнево розуміє сутності фізичних процесів, які при цьому відбуваються.
2 Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	35-49	Курсант має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, <i>не може вирішувати практичні завдання</i> .
2 Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни)	F	1-34	Курсант має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять та тлумачити їхній зміст. <i>Не може вирішувати практичні завдання</i> .
		0	У курсанта <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.





### 7.3. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

1. Стандартизовані тести.
2. Реферати, есе.
3. Проекти.
4. Презентації результатів виконання практичних завдань та досліджень.
5. Виступи на наукових заходах (конференціях, семінарах, круглих столах).
6. Практичні завдання з розв'язання кейсів.
7. Підсумкові модульні роботи.
8. Залік.
9. Інші види індивідуальних та групових завдань

## **8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна**

1. Поточна навчальна аудиторія 5/218, 5\113, аудиторія «Військової педагогіки та психології» 5\404, «Клас випускника» № 5\403.
2. ПЕОМ, медіаплеєр.
3. Опитувальники та бланки психологічних тестів.
4. Кейси службових ситуацій та досвід АТО-ООС.

## **9. Рекомендовані джерела інформації**

### 9.1. Основна література

1. Староконь Є.Г. Психологічні аспекти діяльності і спілкування офіцера: Бібліотека молодого офіцера. – Житомир: «Полісся», 2015. – 240 с.
2. Староконь Є.Г., Кубіцький С.О. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник.- Житомир:ЖВІРЕ, 2006.
3. Основи психології і педагогіки: Альбом схем/Розроб. Є.Г.Староконь. -Житомир:ЖВІРЕ, 2004.
4. Розвиток лідерства. – К.: Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. – 400 с
5. Джон Максвелл. 21 беззаперечний закон лідерства. Щоб вести за собою. Харківська книжкова фабрика "Глобус", 2019. - 319 с.

### 9.2. Допоміжна література

1. Кові С. Сім звичок надзвичайно ефективних людей / Стівен Р. Кові [Пер. з англ. О. Любенко]. – Харків : Книжковий Клуб “Клуб сімейного дозвілля”, 2012. – 384 с.
2. Гальперіна Л.П., Кубіцький С.О., Староконь Є.Г. Основи менеджменту: навчальний посібник. – Житомир: ЖВІРЕ, 2004. – 400 с.

### 9.3. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://chitalka.info/psy.html>;
2. <http://mypsiholog.com>;
3. <http://pidruchniki.ws>;
4. <http://psychlib.com.ua>;
5. <http://psychologiya.com.ua>;
6. <http://psylib.ukrweb.net/books/beloo01/index.htm>;
7. <http://www.alleng.ru/d/psy/psy138.htm>;
8. [http://www.koob.ru/psychodiagnostic\\_systems](http://www.koob.ru/psychodiagnostic_systems).

Професор кафедри суспільних наук  
працівник ЗСУ

" 27 " 09 2020 року



Є. СТАРОКОНЬ